

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

Decizjoni Numru 1899

Kaz Numru 2456

Fil-kwistjoni tax-xoghol

bejn

Alfred Charles Attard

u

Tony Sciberras de Giovanni bhala operator ta' Shigo Teletwist u fit-30 ta' Ottubru 2008 l-atti gew assunti minn Maria Dolores Sciberras de Giovanni

dwar tkeccija mill-impjeg allegata li hi ingusta

Chairman: Is-Sur Antoine DeGiovanni

Illum il-Hamis 15 ta' Jannar 2009

1. Riferenza

Dan il-kaz gie riferit lit-Tribunal Industrijali permezz ta' nota pprezentata fir-Registru tal-Qorti Superjuri nhar is-7 ta' Frar 2007.

2. Rapprezentanza

- 2.1 Alfred Charles Attard, li minn issa 'l quddiem ser jissejjah ir-rikorrent ,kien assistit mill-Avukat Ian Spiteri Bailey.
- 2.2 Tony Sciberras de Giovanni, bhala operatur ta' Shigo Teletwist li minn issa 'l quddiem ser tissejjah il-kumpanija intimata, kien assistit mill-Avukat Martin Fenech. Wara l-mewt ta' zewgha, Maria Dolores Sciberras assumiet l-atti tal-kaz u komplet bl-istess assistenza.

3. Fatti fil-qosor tal-kaz

Ir-rikorrent beda fl-impjeg mal-kumpanija intimata bhala *Salesman* nhar is-17.02.93 u wara xi zmien mhux indikat kompla bhala *Technician*. Matul dawn it-tlettax -il sena hu qatt ma kien imwiddeb dwar xi nuqqasijiet, u r-relazzjonijiet tieghu mas-sid, Tony Sciberras de Giovanni, kienu mill-ahjar. Nhar is-27.11.06 ,waqt diskussjoni ta' natura teknika bejn ir-rikorrent u s-sid, ir-rikorrent irrifjuta ordni tas-sid biex jaghmel bicca xoghol li hu fehem li ma kinitx mehtiega. Meta b'rejazzjoni ghal dan ir-rifjut is-sid wiegbu "*you might as well have stayed at home*" ir-rikorrent qam u telaq mill-kamra fejn sar il-konfront. Waqt li kien hierieg mid-dar tas-sid, l-istess sid ordnal u jhalli c-cwieviet ta' l-ufficcju u tal-*workshop* u jmur id-dar. Wara li ghaddew jumejn kien cempillu s-sid u talbu jirritorna c-cavetta tal-*workshop* li kienet jew nieqsa jew mibdula. F'Jannar 2007, wara li rcieva dokument minghand il-Korporazzjoni dwar l-impjegi u Tahrig, ir-rikorrent sar jaf li s-sid kien iddikjara li kien irrizenja. Minhabba din id-dikjarazzjoni kien iffaccja diffikultajiet dwar ir-registrazzjoni ghax-xoghol, izda wara xi zmien dawn id-diffikultajiet kienu rizolti.

4. Lista tax-xhieda

- 4.1 Maria Dolores Sciberras xehdet ghall-kumpanija intimata.
- 4.2 Ir-rikorrent xehed ghalih innifsu.

5. Lista ta' dokumenti

- 5.1 Il-kumpanija intimata esebiet :
 - 5.1.1 zewg certifikati tal-mard datati 13.02.07 u 04.05.07 rilaxxati f'isem ir-rikorrent biex jikkonfermaw l-indispozizzjoni tieghu li jattendi ghas-seduti tat-Tribunal Industrijali.
 - 5.1.2 affidavit datat 19.09.07 ta' Tony Sciberras de Giovanni immarkat dok. TSG/1.
- 5.2 Ir-rikorrent esebixxa kopja ta':
 - 5.2.1 kopja ta' ittra datata 06.12.06 li turi l-hlasijiet mibghuta lilu mis-sid rigwardanti t-temma ta' l-impjeg immarkata Dok. ASA/ISB1.
 - 5.2.2 kopja ta' formola tal-Korporazzjoni dwar l-impjegu u Tahrig datata 16.01.07 riferenza SM. HRIU.C117 immarkata Dok.B.
 - 5.2.3 dikjarazzjoni dwar il-kaz mhux datata, immarkata Dok. A.

6. Gabra fil-qosor tax-xhieda

6.1 **Maria Dolores Sciberras De Giovanni**, armla ta' Tony Sciberras De Giovanni, stqarret li zewgħa kien fil-kummerc jimporta u jistalla tagħmir tat-televizjoni u T-telefon. Ir-rikorrent kien impjegat mal-kumpanija intimata, l-ewwel fil-kariga ta' *Salesman* u wara sakemm spicca fil-kariga ta' *Technician*, responsabbli mill-istallazzjoni, tiswijiet u għbir ta' flus. Jum fost l-ohrajn għal xi t-08.30am ir-rikorrent wasal bhas-soltu biex jitkellem ma' zewgħa fuq ix-xogħol tal-gurnata. Xi hin wara li beda d-diskors bejniethom, hi semgħet lil zewgħa jgħid lir-rikorrent biex jagħmel xi haga teknika fuq numru ta' telefons. Għal dan id-diskors hi semgħet lir-rikorrent iwiegħeb li dak ix-xogħol ma kienx hemm għalfejn isir u li ma kienx ser jagħmlu. Fl-istess waqt semgħet lil zewgħa jwiegħeb "Jekk ma tridx tagħmel dak li qiegħed ngħidlek stajt bqajt id-dar." Meta sema' dan d-diskors ir-rikorrent qam u telaq il-barra. Wara xi zmien ir-rikorrent kien gab lura c-cwieviet li kien izomm. Ix-xhud kompliet tghid li x-xogħol ma setax jtkompla mingħajr l-impjegat tar-rikorrent u wara xi zmien semgħat lil zewgħa jcampel lir-rikorrent u jstiednu biex jerga' jidhol lura għax-xogħol, izda dan ma giex. Minhabba li l-kumpanija intimata ma kellhiex aktar impjegati l-istess tagħmir tat-tagħmir waqfet u tant iehor it-tiswijiet ta' l-istess tagħmir. Wara xi zmien ix-xogħol għadda f'idejn haddiehor. Ix-xhud ikkonkludiet li ma kienet taf xejn dwar dak li ddikjara zewgħa lill-Korporazzjoni dwar l-impjegati u Tahrig rigwardanti t-temma ta' l-impjegat.

6.2 **Alfred Charles Attard**, ir-rikorrent, wara li ffirmat d-dikjarazzjoni tiegħu tal-kaz kif tidher fid-dokument immarkat Dok. A, stqarr li madwar xahrejn qabel is-27.11.06 meta sehh l-inkontru mas-sid il-kumpanija intimata impurtat zewg kampjuni ta' tagħmir tat-telefon mic-Cina. Wara l-ezamijiet teknici li saru hu stalla dan it-tagħmir fil-belt Valletta minflok iehor li kien insteraq. It-tagħmir hadem tajjeb u wara li għadda xi zmien nhar it-27.11.06 Tony Sciberras de Giovanni ordnal u jistalla s-sistema tal-1021 f'dan l-istess tagħmir għdid. Hu wiegħeb li ma setax jagħmel dan għaliex ma kienx jaf kif u ssuggerixxa li jistennew sakemm tasal il-kunsinna ordnata ta' tagħmir simili meta jkun aktar faċli li dak li xtaq isir. Tony Sciberras de Giovanni ordnal u jibgħat e-mail biex jikseb tagħrif kif seta' jsir dak li xtaq hu. Ix-xhud kompli jgħid li hu qal lis-sid li xorta wahda ma kienx hemm għalfejn għaliex mit-telefon għdid fil-belt Valletta kienu jsiru bejn erba' u hames telefonati fix-xahar biss għal barra minn Malta. Allura t-talba tiegħu kienet ser tkun hela ta' zmien. Tony Sciberras de Giovanni wiegħbu bil-frazi "*you might as well go home.*" Meta sema' hekk ix-xhud interpreta d-diskors li kien ifisser li qiegħed jitkecca, għaldaqstant qam u telaq. Meta wasal fis-sular t'isfel u hareg fil-bitha, is-sid hareg rasu mit-tieqa u ordnal u jhalli c-cwieviet ta' l-ufficcju u tal-hanut fejn isir ix-xogħol. Wara ftit granet is-sid cempillu u qallu li wahda mic-cwieviet ma kinitx taqbel u talbu jgħib ic-cavetta proprja. Nhar is-06.12.06 ircieva ittra mingħand is-sid li kienet tinkludi cekk bil-hlasijiet

dovuti lilu, izda qatt ma kellu xi stedina biex jerga' lura fl-impjieg. Ghalkemm wara gimgha hadem ghal zmien qasir, dam ma sab xoghol fiss sa April 2007.

7. Gabra fil-qosor tat-trattazzjonijiet

7.1 Fit-trattazzjoni tal-kaz, l-Avukat Martin Fenech f'isem il-kumpanija intimata stqarr li:

- il-partijiet qablu li s-sid kien ta ordni lir-rikorrent biex jistalla sistema teknika f'tagħmir tat-telefon u r-rikorrent ammetta li għar-ragunijiet li spjega ma kellux għalfejn jagħmel dak li kien ordnat.
- fid-diskors kollu li sar kemm fil-kamra fejn sar l-inkontru bejn is-sid u r-rikorrent u wkoll meta s-sid kellem lir-rikorrent minn fuq għal isfel, il-kelma 'tkeccija' ma ntqalet qatt. It-tkeccija kienet interpretazzjoni tar-rikorrent biss.
- Ir-rikorrent kien li qam minn bil-qieghda u telaq mid-dar tas-sid. Minbarra hekk ir-rikorrent la cempel biex jiccara l-pozizzjoni tiegħu u wisq anqas ma rega' lura għax-xoghol.
- Jirrizulta mill-istqarrija tas-sid li hu kien stieden lir-rikorrent biex jissiehbu flimkien biex ikun jista' jtkompla x-xoghol, izda dan irrifjuta.
- Tkeccija ma kienet tagħmel ebda sens għas-sid. Dan għaliex ir-rikorrent kien l-uniku impjegat u t-tluq tiegħu hesrem holoq problemi kbar għall-kumpanija intimata.

7.2 Fit-trattazzjoni tal-kaz, l-Avukat Ian Spiteri Bailey f'isem ir-rikorrent stqarr li:

- rigwardanti l-affidavit li għamel.
- ffit granet biss wara l-incident is-sid iddikjara lill-Korporazzjoni dwar l-impjieg u Tahrig li r-rikorrent kien irrizenja mill-impjieg u bagħat ittra lir-rikorrent flimkien mal-ħlasijiet dovuti lilu skond il-Ligi.
- Maria Dolores Sciberras de Giovanni ftakret biss id-diskors rigwardanti l-pern tat-tilwima, u xejn aktar. Dan jixhet dubju dwar il-kredibilita' tax-xhud.
- Meta kien ordnat iħalli c-cwieviet qabel ma jitleq, ir-rikorrent fehem li kien imkecci. It-tifsira tal-kliem li ngħad ma tistax tingħata interpretazzjoni oħra.

- Jekk, skond ma ntqal mill-parti l-ohra, ir-rikorrent ma kellux dicensa jcampel, dan jghodd ukoll ghas-sid.
- Fl-avvidavit tieghu, is-sid ma ghamel ebda enfasi fuq l-allegata offiza ta' dizubbidjenza. L-enfasi saret biss waqt it-trattazzjoni tal-parti l-ohra. Jirrizulta allura li l-istess sid ma kienx qies l-allegat offiza bhala wahda gravi li timmerita t-temma ta' l-impjeg.
- It-Tribunal Industrijali kemm –il darba ppronunzja ruhu li t-temma ta' l-impjeg ghandha tkun l-ahhar mizura dixxiplinarja. Minhabba li r-rikorrent qatt ma kien imwiddeb qabel, zgur li f'dan il-kaz it-temma ta' l-impjeg ma kinitx proporzjonata ma' l-akkuzza.

8. Kunsiderazzjonijiet tat-Tribunal Industrijali

- It-Tribunal Industrijali dejjem ippronunzja ruhu li meta jkun hemm allegazzjoni jew ta' temma ta' impjeg jew ta' rizenja, bil-fomm jew bil-miktub din ghandha ssir bi kliem li jkun car fit-tifsira tieghu. Fl-affidavit tieghu datat 19.09.07, is-sid stqarr li t-twegiba tieghu fil-konfront tar-rifjut tar-rikorrent li jsegwi l-ordni li tah kienet *“you might as well have stayed at home.”* Fix-xhieda tieghu ir-rikorrent stqarr li s-sid qallu *“if you are not gonna do it you might as well go home because if you don't do as I tell you, you just can go home.”* Dawn il-frazzjonijiet jammontaw ghal espressjoni ta' frustrazzjoni li ma kinitx tinkludi l-kelma tkeccija. Kien ir-rikorrent li, minghajr ma staqsa xejn dwar x'rid ifisser is-sid, interpreta l-espressjonijiet imsemmija bhala decizjoni ta' temma ta' l-impjeg.
- L-ordni li s-sid ta lir-rikorrent waqt li kien hierreg, biex ihalli c-cwieviet warajh, kienet interpretata mir-rikorrent li kienet issahhah aktar l-interpretazzjoni tieghu li kien qieghed jitkecca. Izda dan id-diskors seta' wkoll ikun interpretat li jfisser li s-sid ma riedx li jhalli c-cwieviet tieghu f'idejn impjegat, li minhabba li ma obdiex l-ordni tieghu, qam u telaq, bil-possibilita' li ma jergax lura, u allura bir-riskju li c-cwieviet ta' l-istabbiliment jispicaw f'idejn persuna mhux awtorizzata li zzommhom.
- Fil-fehma tat-Tribunal Industrijali fil-jum tas-27.11.06, la kien hemm tkeccija min-naha tas-sid u anqas rizenja ta' l-impjeg min-naha tar-rikorrent.
- Wara t-tluq tieghu minn fuq il-lant tax-xoghol nhar is-27.11.06, ir-rikorrent assenta ruhu kull jum ta' xoghol sakemm nhar is-06.12.07 ircieva l-ittra li ggib l-istess data.

9. Decizjoni

It-Tribunal Industrijali ddecieda li r-rikorrent ma tkeccix mis-sid, izda kien hu li b'rizultat ta' interpretazzjoni unilaterali ta' dak li ntqal, abbanduna l-impjieg bl-assenza tieghu ghal numru ta' granet konsekuttivi wara s-27.11.06.

Ghall-fini ta' taxa u drittijiet it-Tribunal Industrijali jiffissa s-somma ta' Erbghin Liri Maltin (€93.17).

A. DEGIOVANNI
Chairman